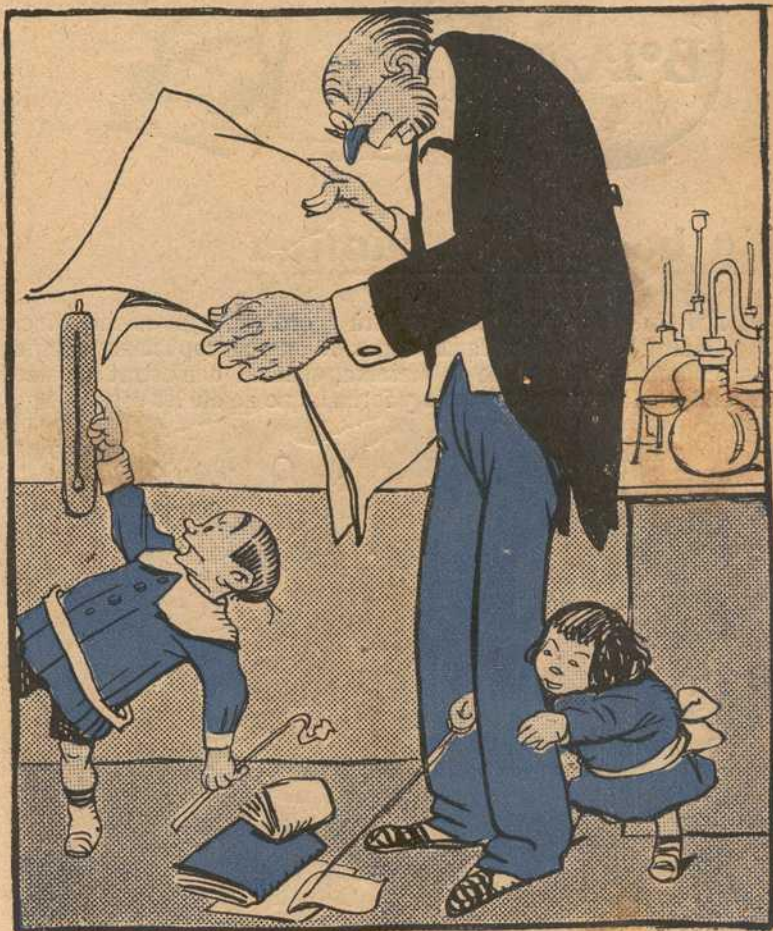

EN PATUFET

Any VIII N.º 396. — Redacció y Administració: Cardenal Casañas, 4 (Riera del Pi)

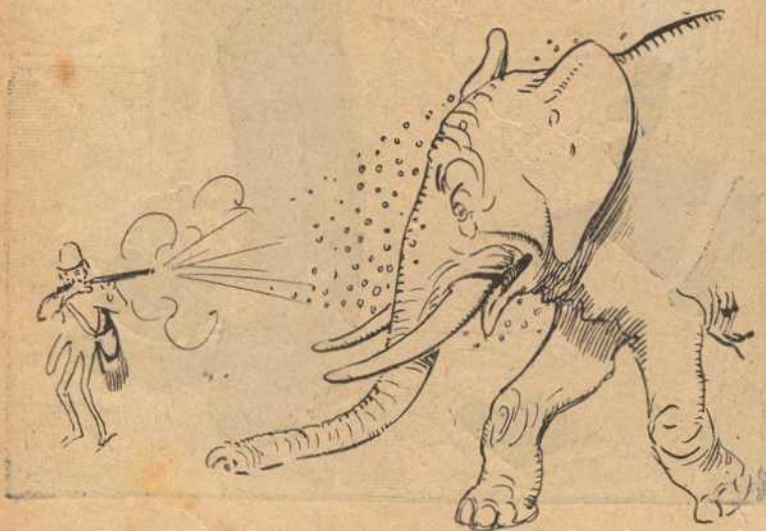

— Papá: ¿còm es que a l'istiu el mercuri es tan alt?
— La calor es qui l'estira.
— Donchs quan vostè va fer la creixensa, devia fer molta calor, que va estirarse d'aquesta manera...

Un bosch que camina

EL títol d'aquesta historia us farà somriure, segurament, d'incrèdula, però estich també segur de que, un cop l'haureu llegida, compendreu la certesa de la meteixa, quedant demostrat novament que en Bolavà es un xicot serio y formal, que no diu les coses pel gust

de dirles, sinó que quan obre la boca es pera explicar fets certs y viscuts per ell durant els seus viatges extraordinaris.

Escolteu ab atenció, donchs, la verídica historia del bosch que camina.

En Bolavà's trobava un dia en un bosch de l'Àfrica septentrional, y haventli vingut sobtadament una gran gana, s'assegué dessota d'un arbre y comensà a forfollar dintre del sarró de cassa que portava, pera veure si hi duya quelcom pera menjar.

Efectivament, hi trobà una lliura de cireres, d'aquelles tan grosses y fortes que crech que són de Sant Climent.

Ab la gana que tenia, aviat se les va haver menjades, arribant a apilar un bon feix de pinyols.

Després d'aquet dinar, un xich esquitit, va posarse a geure pera fer una bacaina. Quan ja feya cosa de mitja hora que dormia, va despertar-se sobtat, al sentir a dintre del bosch un trepitg misteriós.

En Bolavà s'alsà ràpidament y agafà l'escopeta. Encara no tenia l'arma a les mans, se va trobar en presencia d'un elefant grossíssim, que's dirigia cap a n'ell ab la trompa enlaire, en actitud molt poch tranquilisadora.

En Bolavà li apuntà l'escopeta, dirigint el tret al cap y disparà...

La desgracia perseguia a n'en Bolavà. L'escopeta estava descarregada ¡y el tret va fer figa!

Y com que l'elefant seguia avensant, agressiu y amenassador, en Bolavà, per primer cop en la seva vida, va perdre la serenitat, y ficant

ma al sarró apressadament pera treure perdigons, en lloch dels perdigons va agafar un grapat de pinyols de cirera, carregantlos en l'escopeta.

Tornà a apuntar y ¡bum, barrabum, bum, bum! tota la descàrrega anà de plè en el cap y en el còs de l'elefant.

Aquet, més que pel mal que havia sofert, que no va ésser gaire, va fugir esverat al sentir l'espatech de l'escopeta, perdentse entre la boscuria.

Satisfet en Bolavà d'haver sortit del greu perill que l'amenassava, va continuar la seva bacaina, sense preocuparse més de lo succehit.

Al cap de dèu anys del fet que acabem de relatar, en Bolavà va tornar a l'Àfrica septentrional y va internarse pel meteix bosch dont havia anat dèu anys enrera.

Desitjós de reposar a l'ombra d'un arbre, se dirigí a un grupu molt ombriu y al anarse a ageure, va observar ab la major sorpresa que'ls arbres s'alsaven y arrencaven a córrer tots junts.

Davant de tan gran maravella, en Bolavà estigué a punt

de tornar a perdre la serenitat, però revenintse, se posà a perseguir el bosch fugitiu.

Aquesta cursa original durà més d'una hora, fins que'l bosch, cansat de tant córrer, caigué immòvil.

En Bolavà s'hi atansà plè de curiositat y la seva sorpresa pujà de punt al veure que aquell bosch, havia arrelat al demunt d'un elefant grossíssim.

Al observar que tots els arbres eren cirerers, va ocórrerseli una idea y recordà que dèu anys enrera havia atacat l'escopeta ab pinyols de cireres y ab ells havia disparat contra d'un elefant. Sí, no hi havia dubte: els pinyols, clavats en la pell groixuda de la bestia, havien germinat com si'ls haguessin sembrat a terra. Allí varen néixer y créixer, arribant, en dèu anys, a ferse tan grossos, que donaven l'impressió d'un bosch que caminava.

Y ara digueume, si un cop llegida aquesta historia, se pot posar ni un moment en dubte la paraula de l'intrèpit Bolavà.

Ab el seu permís
J. M. F. T.

Acte patriòtich

Traducció

EN un hermós trasatlàntich que fa la travessia de Buenos Aires a Barcelona hi viatjaven diversitat de passatgers: francesos, italians, espanyols, etc.

Hi havia, entre altres, un noy d'uns dotze anys, sol, mal vestit, y que estava sempre aïllat de tothom, com animal selvatge y mirant sempre de reull. Feya dos anys que'ls seus pares, llauradors molt pobres, l'havien venut al quefe de certa companyia de *saltimbanquis*, el qual, després d'haverli ensenyat a fer diversos jòchs a cop de patades y dejunis, l'havien portat a través d'Espanya y Fransa, y finalment embarcat cap a Amèrica, pegantli sempre y no trayentli may la fam de sobre. Arribat a Buenos Aires y no podent resistir més als cops y dejunis, y reduït a un estat deplorable que inspirava llàstima, logrà escapar-se del seu tirà y se'n anà tot seguit a demanar protecció al Cònsul d'Espanya, el qual, compadit dels seus sofriments, l'havia embarcat en aquell barco, donantli una carta pera l'alcalde de Barcelona, que devia enviarlo als seus pares, els pares que l'havien venut com a vil bestia. El pobre noy estava mitg malalt. Li havien donat un bitllet de tercera classe y tot el dia'l passava assegut sobre un rotlló de cordes mirant pensatiu al mar immens.

Tothom el mirava ab extranyesa y alguns l'interrogaven; mes ell no responia a ningú y semblava que odiés a tots: ¡tant l'havien irritat y entristit les privacions y els cops!

Per últim, tres viatgers, a forsa d'insistencia en ferli preguntes, lograren que'ls hi expliqués en poques paraules la seva trista historia. No eren catalans aquells viatgers, mes el compregueren, y, part per compassió, part per l'excitació del vi, li donaren alguns diners. Havent vingut en aquell moment algunes senyores, els tres, per donarse importancia, li donaren encara més diners, dihentli: — ¡Té, home, té diners! — Y els feyen rebotre sobre la taula. El noyet els

agafà tots, donàntelshi les gracies a mitja veu y ab una mirada per primera volta en la seva vida carinyosa. Després se'n anà sobre coberta y permanesqué allí pensant en què podria émplear aquells diners. Ab

— Sí, home; ja sé qui vols dir; si el coneix desde que era petit aixís.

aqueixos podria comprar algún menjar a bordo després de passar dos anys no més que ab pa; ademés se compraria un trajo nou y se'l posaria en lloch d'aquell tan atrotinat y podria també portar alguns diners a casa seva y aixís tindria millor acullida per part dels seus pares. Aquell diner representava per ell un gran caudal, y ab això pensava mentres els tres viatgers enrahonaven asseguts al voltant de una taula en un camarot de segona classe. Bevien y anaven tractant sobre'ls països que havien visitat y de conversació en conversació, vingueren a parlar sobre la patria d'aquell noy.

Comensà un a queixarse dels seus hostals; l'altre dels seus trens y carreteres, y després tots junts animantse digueren mal de tot. L'un deya que no segón que'ls empleats no

hi havia trobat res més que estafadors; el sabien llegir.

— Un poble ignorant — deya'l primer.

— Brut — afegí el segón.

— Lla... — anava a exclamar el tercer, volia dir lladre, mes no pogué acabar la paraula. Una tempesta de quartos y mitges pessetes caigueren sobre llurs caps y espatlles y descarregaren sobre la taula y a terra fent un soroll infernal. Tots tres s'aixecaren furiosos, mirant cap a dalt y encara reberen un grapat de monedes a la cara.

¿Sabeu qui era'l qui'ls hi lleysava'ls diners? Donchs era aquell

noyet tan pobre qui, treyent el cap per la claraboya y ab ademans despreciatius, els hi digué:

— Aquí teniu el vostre diner, que jo no l'accepto de qui diu mal de la meva patria y l'insulta.

MERCÉ MARGARIT

Curiositats

Utilitats del bambú

El bambú o canya d'Amèrica serveix per una infinitat de coses: al menys té cinch o sis cents usos.

Primer de tot, al Japó y a Filipines se'n fan cases tan fortes com si fossin de ferro; de les arrels se'n fan escultures, y mànechs de bastó, de ganivet y de tota mena d'eines; les fulles serveixen pera cobrir sostres, fer ombres, parasols y mampares; de les estelles de la canya se'n fan coves, cistells, toldos y cables; dels encenalls se'n fan matallassos y coixins; y com que aqueixa llista's faria massa llarga, acabarem per dir, que además surten del bambú mobles, escombres, pipes, paper, agulles, bastons, escura-dents, galledes, y quan són tendres fins serveixen d'aliment pera'l bestiar.

La casa més gran del món

La casa més gran del món es la que'n diuen Freihans, que's troba a Wieden, barri extrem de Viena. Allò, més que una casa, es un món,

car hi ha no res menys que 14.000 habitacions, repartides entre 400 corredors que reben llum per tretze patis coberts ab cristalls, cinch descoberts y un gran jardí.

A n'aquesta casa hi viuen 2.112 persones, que paguen a l'any un lloguer de més de 200.000 pessetes. Molts dels estadants exerceixen indústries a la meteixa casa y algunes d'elles viuen solament del contingent dels llogaters; y com que també hi ha grans magatzems a l'engròs, moltes habitacions baratíssimes y bastantes de cares, resulta que allí s'hi apleguen gairebé totes les indústries y totes les classes socials.

A Madagascar els pobres van vestits de seda, car es allí més barata que cap altra materia textil.

Un sabí alemany assegura que'ls arbres que tenen la soca coberta de molsa o d'enredadores són els que tenen més predisposició pera atraure'ls llamps.

L'ou com balla.

— ¡Renoy, y quin acudit
ha tingut el meu marit!

Origen dels segells

Els segells de correus són relativament moderns; els primers que van circular van ser a Anglaterra, l'any 1840, sent director general de comunicacions Sir Rowland Hill, que fou qui'ls va inventar.

El seu origen es interessant. Quan no hi havia segells, el qui rebia la carta era qui l'havia de pagar, y el preu era diferent segons la distancia. Una vegada'l director general de comunicacions d'Anglaterra, Sir Rowland Hill,

viatjant pel nord del seu país, estava descansant en un hostal quan va entrar el carter portant una carta pera la filla del hostaler; aquesta la va rebre, y després d'haver mirat el sobre la va tornar al carter dientli que no la volia. A Sir Rowland li va cridar l'atenció y li va preguntar si no era pera ella la carta, a lo que contestà la noya que sí, però que no tenia diners pera pagarla; Sir Rowland se va disposar a pagarla per compte d'ella, però aquesta, privantli l'acció, li va dir: «No us

A L'EXTRANGER

-- ¡Noya, no val a badar!
No sóch jo qui'l fa ballar.

amohineu, senyor, que adintre no hi ha rès: la carta es del meu promès, y pera no ferme gastar diners me fa una senyal en el sobre y per ella jo sé si està bé o no, y ja'n tinch prou, aixís es que aqueixa carta que no vull ja l'he llegida tota.

Sir Rowland Hill va celebrar l'argucia dels promesos, se va mossegar el llavi, y al tornar a Londres concebí l'idea de que les cartes se paguessin abans d'enviar-les y que la senyal d'haver pagat fos un segell que s'hi engan-

xaria; y el dia 10 de janer de l'any 1840 van circular per primera vegada en tota Anglaterra's segells de correus. Al cap de deu anys van circular els primers segells espanyols portant el retrat de la reina Isabel II.

Historia Natural

El mosquit

D'un rinoceront a un mosquit d'aquets que piquen a la nit ja hi va diferencia, però tots els animals són igualment interessants pera'l naturalista. El mosquit neix, y passa lo que'n diriem l'infantesa, a l'aigua, y les mosques es a l'aigua hont ponen els seus ous; per això aprop dels llachs, xaragalls y basses es hont hi acostuma haver més nombre d'aquets animalons.

De mosquits n'hi ha una infinitat d'especies, però tots tenen unes mateixes costums, y per això, explicant la vida d'una especie's coneix la de totes les altres.

Fig I

Larva de mosquit

Fig II

Crisàlida del mosquit

Fig III

Mosquit

Hem dit que la femella pon els seus ous a l'aigua, però no'ls hi deixa anar aixís com aixís, sinó que fa ab ells com una bosseta en la que n'hi ha tres o quatre cents. Aquesta bosseta sura per sobre l'aigua uns quants dies al cap dels quals el mosquit surt del ou, però no en la forma en que nosaltres el coneixèm, sinó en forma de larva (figura 1). Durant dues setmanes neden per l'aigua menjant berves de vegetals en descomposició y els agrada molt estarshi cap-per-avall y treynt sols per sobre l'aigua uns tubus que tenen a la cúa, que es per allà hont respiren.

Al cap de quinze dies el mosquit cambia de forma y's torna crisàlida (fig. 2); durant els deu dies aproximadament que li dura aquet estat, no menja però neda y respira pels tubus; y ve un dia en que la

crisàlida puja al damunt de l'aigua, s'obre per l'espallla y surt el mosquit que nosaltres coneixem (fig. 3).

Però aquet moment es el de la mort pera la majoria dels mosquits. Quan surten de la crisàlida tenen les ales mullades y no poden volar, aixís es que una mica de vent qualsevol se'ls emporta o'ls tira a l'aigua; es la mínima part els que al sortir de la crisàlida tenen temps d'aixugarse les ales y volar cap a les carns dels pobres mortals.

Les femelles són les que acostumen a picar, y pera ferho se valen del fibló, que no es una punxa sola, sinó sis ajuntades en una, y quan són totes clavades a la pell, funcionen tots els fiblons fent de bomba pera xuclar la sanch.

PLINI

El "grill" den Papitu

o no val a fiarse de les apariencies

EN una hermosa tarda del xamós maig en Papitu va abandonar el poble.

El camp estava ple d'encants. Sobre la carretera les centenaries acacies extenien ses oloroses branques plenes de blanques floretes. Darrera les piles de terra que hi ha en les vores, s'hi veyen els sembrats com verts mars plens de calma y quietut, y en l'aire voltaven gratíssims perfums, mentres en els solchs y en els arbres, cantaven els aucells gaudint la fresca ombra. Quan en Papitu va arribar a les oliveres, com estava un xich cansat, va asseures junt a unes bardisses d'espallles al poble y'l rostre vers les montanyes blavenques en la llunyania. Abdós cólzers en els genolls y abdues mans aguantant el cap, va posarse a recordar les paraules del seu amich en Miquelet. Aquet li havia dit una hora abans a la plassa:

— ¿Que may has vist un grill? Donchs mira: es negre, té sis potes, dues banyes (antenes volgué dir ell), y sobre les espallles unes hermoses ales que s'anomenen capa de rey si són daurades, y del moro

quan són negres. Fentles moure produeixen un cant que's fica als sentits: ¡rich, rich, rich...! No hi ha animalet com el grill...

En Papitu's va aixecar y va comensar a voltar pel seu entorn. Les branques de les oliveres restaven quietes. En algunes d'elles les cigalles xirriaven vibrantes de vida baix la daurada carícia del sol. De branca en branca les aranyes estenien les teles que teixien y en els forats d'algunes velles soques més d'un vert llargandaix dormia plàcidament. De sobte sortí el cant del grill.

— ¡Ric, ric, ric...!

En Papitu va aturarse y ple d'emoció escoltà. Hi havia en mitg del camp una especie de illa petita hont les herbes s'ajuntaven tapant els aspres terrossos, y hont hi flamejaven unes vermelles roselles.

— ¡Allí deu ésser! — digué en Papitu.

Y sense parlar, y fins aguantantse'l respir, s'hi acostà poch a poquet.

* * *

Quan ja fosquejava y en Miquelet voltava per la plassa del poble perseguint als rat-penats, se li acostà en Papitu ab la boina tancada ab les mans.

— ¿A que no endevines lo que tinch?

— ¿Cireretes?

— No.

— ¿Un niu...?

— Menos... Un grill.

Va destapar ab molta cura la boina, dientli mentrestant el gran treball que li havia costat atrapar-lo. En el fons de la boina s'hi veyen herbes, y seguidament sortí d'entremitg d'elles l'insecte.

— ¡Aquí el tens...!

En Miquelet va aguantarse en la paret, va juntar les mans y va riure tan fort y tan de gust, que's creya li agafava alguna cosa. Y entremitg del ferm riure no feya més que repetir:

— ¡Es un escarbat... es un escarbat...!

Traducció de
M. MORENO OLIVÁN

Una cosa difícil que sembla fácil

Es més difícil de lo que a primera vista sembla encendre una espelma, estant el qui té'l foch y el qui té l'espelma apagada agnollats, com se veu en l'adjunt dibuix, y agafantse un peu ab la mà dreta.

Aquesta posició es una de les més inestables de l'individu, y els dos que ho proven estàn continuament moventse pera sostenir l'equilibri, lo que fa difícilíssim arribar a encendre l'espelma apagada.

Una ciutat de sal

Es la població de Kelburg, a Polònia, prop de Croconia, hont hi ha unes salines importantíssimes. Els treballadors d'aqueixes,

que són uns 3.000, viuen en unes coves fetes a la mateixa salina, que previament ha sigut oberta en carrers. Tot en aqueixa ciutat es d'un blanch brillant; carrers, parets, cases, y fins l'iglesia es feta de pedres de sal, y quan està encesa de dintre fa una resplendor hermosíssima a través de les parets transparents.

Se diu que en aqueixa ciutat no hi ha may epidemies y que'ls habitants viuen molts anys. Es una mena de població conservada en sal-morra, com les anxoves y les olives.

Anécdota

- Cassat al vol a la Rambla:
 —De franch al ball, de franch.
 —¿Trenta dos quartos?
 —Deu me'n quart: tota la vida'm doldrien.
 —No, home: gratis.
 —Gratis vostè, que jo no tinch picor.

M. PIQUÉ

Avis important

Recordem als lectors que'ns envien original pera'l PATUFET, que són en tan gran nombre'ls treballs que tenim en cartera, que no es d'extranyar triguin a publicarse'ls que's van acceptant. Aixís, donchs, no cal impacientarse ni escriure recomanant pressa.

Altres avis

Posem en coneixement dels nostres lectors que'ls treballs del V Concurs (aquell dels trenta tres mots) no s'han publicat per no ésser necessari, ja que no's tractava d'una solució a encertar. Fem això avinent perquè no s'extranyi que no ho haguem publicat.

EN PATUFET

Totes les solucions. — Dolors Farreras, Joseph Dalmau, germans Mas, Jaume Fontcuberta, Francesch y Francisqueta Vives, Roseta y Antonieta Juanell, Enrich Verdí, Ròmul y Marta Claramunt, Ricart y Joseph Maureso, Ramón Subirana, Joaquim Tuñí, Joseph M.ª Ruera, Isabel Rodés.

Tres solucions. — Joan y Joseph Fontcuberta, Enrich Palau, Enrich Puig, Pepet Masuet, Antoni Guasch, Emili Iglesias, Eudalt Caseras, Benet Bigau, Aurora y Enriqueta Huguet, Martí Deulofeu, Joan Jordi Perpi, (un que no hi ha nom), H. V., germans A. A. T. F. Fainé, Maria y Daniel Brosa, Antoni Muleras, Josepha Carreté, Benet y Antonet Carreté, Joan Llop, Joseph Ll. Cabrera, Candi Balada, Amadeu Angles, Roseta Lleopart, Carles y Antón Ferrús, Lluís Mestres, Jaume Piera, Salvador Armendares, Angelina Weber, R. y J. y Francisca Grau, Isabeleta Sanxo, Enrich Martín, Vicens Moll, Teresa Moragas, Maria y Antón Verdura, Ramón y Joseph Casals, Joseph Closas, Joan Guarro, Joseph Sal-lari, Antonia Colomer, Jaume Poch, Enrich Madorell, Antonia y Joseph Rovira, Maria Munné, Anacleto Armengol, Joseph Gallofré, Joseph M.ª Cabané, Joan Lanuza.

Dues solucions. — Lluís Soler, Ramón March, Juli y Baldomer Vilagut, (un sense firma), J. Anglada, Rafel Sadurní, Joseph Barta, Isidre Almera, J. Sayol, C. Clavel, Conxita Urbiala, Ramón Balaguer, Frederich Genís, germans Borrull, Lluís Gonzàlez, R. Juncosa, R. Viladrosa, Francesch Roca, Felicià Serra, David Martínez, L. y M. Guitart, Anselm y Eusebi Martínez, Felip y Joan germans, Andreu Prats, germans Quimet y Abelart Tramoza, Joseph M.ª Castells, germans Magi, Marius, Gabriel Alaando, germans Peret y Adolf Rojas, Marsal Bosch, Demetri Fullà, Mercè Barta, Alexandre Martí, Pere Deulofeu, Joan Rovira, Marius Pomer, Jaume Bofill, Joseph Urbiola, Joan Cabré, Ferran March.

Una solució. — Joan Durán, A. Santamaria, Martí y Angel Planas, Conxita Tresserras, Enrich Freixa, Montserrat y Mercè Barta, Peret, Joseph y Rafel Corbella, Carme Gispert, germans Antoni, Josepha y Arthur Torrent, Roch Canyellas, Joseph, Joan y Enriqueta Torrent, Eudalt Corbella, Gustau Crusellas, Francisco Trias, Joaquim

Vila, Octavi Susias, Joseph Andrés, Ramón y Carme Calonja, Joanet Fernández, Manel y Montserrat Castany, Enrich Vicens, M. y J. Canals, Alfret Diaz, Quimet Carbonell, Eladi Torras, Manel Algora, Bru y Maria Eloy, Conrat Alatrúet, Antonieta, Victoria y Encarnació Ballester, Erasme M. Imbert, Joseph Serra, Joan Santapau, Elisa Ballester, Manel Espel, germans Riu, Enrich Fontbernat, Caterina Garriga, Lluís Blanch, germans Lluís Trullà, Jaume Parera, A. Navarro, Joseph Mercader, Joseph Martí.

ENDEVINA, ENDEVINETA

TARGETA

A. LLATA MIR

Formar ab aquestes lletres, degudament combinades, el títol d'un drama català.

VICENS MARTÍNEZ

XARADA

Ma primera es animal;
musical es ma segona;
mes de l'any tercera dona,
y peix molt bo es el total.

PERE JORBA

FUGA DE VOCALS

S. v. l. s. s. t. r. b. n. s. r. v. t.
f. s. t. t. m. t. x. l. l. t.

JOSEPH SANGENÍS

LLETRA NUMÈRICA

1 6 1 2 — Numeral.
1 2 3 4 5 6 — Nom d'home.
1 6 3 6 — Astre.
1 6 1 — Número.
1 2 — Pronom.
1 6 — Adverbi.
1 6 4 — Conjunció.
1 2 3 2 — Clar.
1 6 5 6 4 1 — En el mar.
1 2 3 5 — Reptil.

MACARI

SOLUCIONS A LO INSERTAT EN EL NÚMERO ANTERIOR

Al logogrif: *Eufrosina*. — A l'endevinalla: *La plassa de sereno*. — Al geroglífich: *Per donar punts, els sastres*. — A la conversa: *Opera*.

CAMISERIA Y CORBATERIA
de
= JAUME SANS =
Boqueria, 32. — BARCELONA

Als nens y nenes que comprin a la Casa
se'ls obsequiará ab una bonica postal

ESPECIALITAT EN LES CAMISES A MIDA

El portar els peus molt justos
t'ocasionarà disgustos,

que podran ser molt grans si
te calses a un balauci.